
op aard, 't Zijn Theoloog – zonder baard.

¹⁶ Oosterbaan, 'dr. Magda Stomps', *Op den Uitkijk* 36 (1962-1963), 526.

¹⁷ Althans in de jaren dertig was daarvan geen sprake, en ik heb geen reden om aan te nemen dat dit aan het begin van de jaren twintig anders was. Bovendien vermeldt het preekrooster van de Bloemgrachtkerk (*Amsterdamsche Kerkbode*) over de jaren 1920-1924 geen studenten als voorganger.

¹⁸ Archief Vrije Universiteit, *Notulen Faculteit der Godgeleerdheid*, 12 december 1924. Uit het *Album discipulorum* blijkt dat Stomps na haar kandidaatsexamen nog jarenlang werd gerecenseerd, de laatste maal op 30 november 1930 door H.H. Kuyper. Daaruit krijg ik de indruk dat ze van plan was aan de VU haar doctoraal examen te doen en later te promoveren.

¹⁹ *De Reformatie*, 19 december 1924.

²⁰ Zie hierover K.K. Liem, *Het spoor van de vrouw in het ambt. Een historische studie naar de openstelling van het ambt voor de vrouw in de Evangelisch-Lutherse Kerk van het Koninkrijk der Nederlanden, de Nederlandse Hervormde kerk en de Gereformeerde Kerken in Nederland* (Kampen 2001) en de daar genoemde literatuur.

²¹ Zie hierover W.J. Kolkert (e.a.), *Gedenkboek 1910-*

daatsexamen.¹⁸ Dat was voor professor V. Hepp, de opvolger van Bavinck, aanleiding om daarover in het weekblad *De Reformatie* te schrijven.¹⁹ Het staat vast, zo stelde hij, dat een kandidate in de theologie in de Gereformeerde Kerken in Nederland (GKN) nooit het predikambt zou kunnen vervullen. 'Mogen er inzake de vrouwenkwestie nog open vragen genoeg zijn, deze behoort er stellig niet toe.' Paulus was op dit punt niet voor tweeërlei uitleg vatbaar, en als onze kerken op dit punt zouden veranderen, zo meende hij, dan zouden ze van de waarheid afwijken. Dat een vrouw in de gemeente niet mag leren, betekent echter niet dat ze geen theologie zou mogen studeren. Zo zij er de gave voor heeft, mag dit haar niet worden ontraden. Bovendien verbiedt Paulus de vrouw niet dat zij *buiten* de gemeente leert. Vrouwelijke gegradueerden in de theologie zouden uitstekend godsdienstles kunnen geven, of zich met de opleiding van meisjes bemoeien die zich voorbereiden op het evangelisatiewerk. Ook zag hij mogelijkheden om cursussen voor zondagsschoolwerk te verzorgen. 'Een heel arbeidsveld ligt hier open.' Als kerken, verenigingen en besturen dit verstaan, zal de vrouwelijke student in de theologie zeker geen 'hooge uitzondering blijven'.

De boodschap was duidelijk, zowel voor Stomps als voor de Gereformeerde Kerken. Hepp sloot bij voorbaat alle discussie over vrouwelijke predikanten uit. De GKN waren sedert de synode van Utrecht (1923) wel bezig met de vraag naar de vrouw en het ambt, omdat de kerken van Zandvoort en Brussel besloten hadden aan vrouwen het actief kiesrecht toe te kennen. Dat was weliswaar nog geen discussie over de vrouw in het ambt, het ging om de vraag of de vrouwelijke belijdende leden mochten meestemmen als de gemeente gehoord werd bij de verkiezing van ambtsdragers. Uiteindelijk besliste de synode van de GKN in 1930 dat het niet juist geacht moest worden dat vrouwelijke gemeenteleden mochten meestemmen. Men vond dit in strijd met 1 Timotheüs 2: 12. Als vrouwen invloed zouden krijgen op het beleid, zouden ze daarmee gezag over mannen uitoefenen en dat zou tegen de scheppingsorde ingaan.²⁰

Stomps vond door bemiddeling van professor C. van Gelderen een baan als lerares godsdienst aan de christelijke HBS in de Mo-reelsestraat (tegenwoordig het Sweelinckcollege) te Amsterdam, waar W.J. Kolkert rector was.²¹ Ze kreeg de laagste klassen, maar ze kon geen orde houden en vond het 'verschrikkelijk'. Haar smeekbeden om les te mogen geven aan de hogere klassen werden niet verhoord. Soms zat Kolkert achter in de klas en luisterde kritisch. 'Dan bracht ik er helemaal niets van terecht', aldus Stomps. Ze was naar eigen zeggen wanhopig en nam haar ontslag.²²